

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-PRO

Onderwerp

Inventarisatie asbestdaken

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-000732	☒ B & W	17-04-2018
Datum	05-04-2018	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
04 Milieu		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Rorink		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	17-04-2018
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	11-04-2018	☐ adj.secr.	--
Regiemanager	11-04-2018	☒ gem.secr.	11-04-2018
portefeuillehouder	11-04-2018	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-04-19

Bijlagen

Nota

Persbericht provincie

B & W d.d.: 17-04-2018

Besloten wordt:

- 1 Kennis te nemen van het Stappenplan Asbestdaken 2018-2019;
- 2 De financiële consequenties (een uitvoeringsbudget van € 50.000 voor 2018 en €50.000 voor 2019) te betrekken bij de Voorjaarsnota 2018;
- 3 in te stemmen met het aanschrijven van alle eigenaren van als asbestverdacht aangemerkte daken in Deventer;
- 4 met de aan de raad toegezegde stand van zaken in oktober van elk jaar te bezien of de ingezette maatregelen voldoende zijn, dan wel aanpassing vereisen;
- 5 de raadsmededeling vast te stellen en aan de gemeenteraad aan te bieden;
- 6 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb
Bekendmaking conform Awb

Nee
Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Door middel van een persbericht (zie bijlage) heeft de provincie afgelopen dagen bekendheid gegeven aan een inventarisatie van alle asbestverdachte daken in Overijssel. Dat levert voor de eigenaren en de gemeente Deventer zeer belangrijke informatie op over ligging, omvang en soorten panden, Medio maart 2018 ontving de gemeente de uitkomsten hiervan. Het betreft 3322 panden, met in totaal 461.426m² aan asbestverdacht oppervlak. In Deventer ligt het leeuwedeel van het asbestverdachte oppervlak op grote daken in het buitengebied, 60% van de asbestverdachte panden ligt in stedelijk gebied, meestal betreft dit kleine schuurtjes. Nog onbekend is hoeveel daken van woonhuizen dit betreft.

In provinciaal verband is afgesproken de gegevens per pand niet te publiceren, omdat dit een inbreuk op de privacy oplevert, Bovendien kent de inventarisatie nu nog een foutenmarge van 10-15%. Het is aan de gemeenten om de informatie in de komende tijd accurater te krijgen.

Beoogd resultaat

Het college wil eigenaren van als (deels) asbestverdacht aangemerkte daken zo spoedig mogelijk informeren over de uitkomsten van de asbestinventarisatie van hun panden. Het college zal zo spoedig mogelijk de betrokken eigenaren per brief op de hoogte stellen. Daarmee is elke eigenaar op de hoogte van zijn individuele situatie en in de gelegenheid passende maatregelen te nemen.

De gemeente Deventer heeft, evenals andere gemeenten in Overijssel, al enkele flankerende maatregelen genomen, om informatie te verstrekken en eigenaren te faciliteren. Zo bevat de gemeentelijke website nu volop informatie hierover, met verwijzingen naar externe links en een digitaal contactadres van de gemeente Deventer. Naarmate de analyse van de luchtinventarisatie vordert en reacties van eigenaren in de komende tijd binnenkomen, zullen nieuwe wensen en mogelijkheden mogelijk leiden tot nieuwe maatregelen.

Kader

Een in de Tweede Kamer besproken wijziging van de Wet Milieubeheer leidt ertoe dat met ingang van 2024 alle asbest op daken verwijderd moet zijn. In Overijssel en andere plaatsen in het land zijn gemeenten en provincie al geruime tijd aan het inspelen op dit verbod. In de aanloop naar het verbod is het zaak de eigenaren, die verantwoordelijk zijn voor de sanering van hun dak(en) goed en tijdig te informeren. Na inwerkingtreding heeft de gemeente de taak om dit verbod te handhaven. De gemeente kan voorafgaand wel ondersteunende maatregelen treffen. In Deventer heeft de raad op 17 juni 2017 een motie met brede steun aangenomen met de strekking dat de gemeente actief eigenaren informeert en faciliteert. Sindsdien is in opdracht van de wethouder op deze wijze gehandeld. Voor meer informatie verwijzen wij naar de bijgevoegde nota.

Argumenten voor en tegen

Het aanschrijven van ca. 3000 adressen zal ongetwijfeld veel reacties oproepen. Veel eigenaren vinden het principieel onjuist dat zij een dak in eigendom hebben verkregen dat conform de regels was en nu op last van de overheid moet worden vervangen tegen hoge hoge kosten voor hen. Algemeen wordt verwacht dat ca. 10% van de eigenaren financieel niet hiertoe in staat zal zijn. Eigenaren van kleine schuurdaken mogen zelf hun asbestdak verwijderen. Een deel van de eigenaren zal hier fysiek niet toe in staat zijn. Bovendien worden al deze maatregelen genomen naar aanleiding van een wet, die al geruime tijd in behandeling is en waartegen onlangs nog zwaarwegende bezwaren door Kamerfracties zijn ingebracht.

Toch meent het college mee te moeten gaan in de acties van de provincie Overijssel (en diverse andere delen van het land). Asbest is nog steeds een groot risico voor de volksgezondheid. Dit geldt te meer doordat deze daken (van vóór 1993) beginnen te verweren en de asbestvezels vrijkomen. De opgave voor eigenaren is inderdaad groot. Daarom is het zaak om hen de langst mogelijk voorbereidingstijd te geven om zich hierop aan te passen. Bovendien loopt de subsidieregeling voor asbestdaken na 2019 al af en beginnen verzekeraars al de

dekking van de opstalverzekering in te perken. Tenslotte zal een goede voorbereiding de handhavingstaak van de gemeente vanaf 2024 aanzienlijk verlichten.

Extern draagvlak (partners)

Er is, m.n. in het buitengebied, al veel bekend over het op handen zijnde verbod. Men is veelal al vanuit omliggende gemeenten op de hoogte geraakt van de ontwikkelingen. Daarnaast heeft onze gemeente al één grote voorlichtingsavond gegeven in het buitengebied. Voor eigenaren van kleine schuren in de stad kan het in veel gevallen nieuwe informatie zijn, ook dat hun schuurdak asbesthoudend is. De kosten zijn voor de groep het meest te overzien, het is vooral zaak waar mogelijk buurtgewijs te werken, om dit zoveel mogelijk te faciliteren. Voor eigenaren van een woning met asbestdak zijn de gevolgen ingrijpend. Ook is de situatie wat betreft het maatschappelijk vastgoed nog niet compleet in beeld. De gemeente moet uiteraard de kosten voor het eigen vastgoed op zich nemen.

Er is weinig draagvlak voor het feit dat eigenaren voor de kosten dienen op te draaien. Recente berichten over dure aanpassingen van verwarmingssystemen versterken dit. Hier gaat de gemeente echter niet over en zij kan die kosten ook niet voor eigen rekening nemen. Volgens recente publicaties kan er in de komende tijd wel sprake zijn van nieuwe ondersteunende maatregelen van rijk en provincie. De gemeente zal dus de vinger aan de pols houden en eigenaren actief informeren, waar mogelijk faciliteren en partijen bij elkaar brengen, om de gevolgen van het verbod zoveel mogelijk te verzachten.

Financiële consequenties

Het uitvoeringsbudget van € 50.000 voor 2018 en €50.000 voor 2019 te betrekken bij de Voorjaarsnota 2018. De ambtelijke capaciteit is conform Voorjaarsnota 2017 gedekt binnen de bestaande ambtelijke capaciteit.

Vervolgens zal eind 2019 de financiële consequenties opnieuw worden bezien aan de hand van de dan bekende situatie.

Aanpak/uitvoering

Na instemming van het college zal de wethouder een brief aan alle betrokken eigenaren doen uitgaan. Er wordt doorgewerkt langs de lijnen van de motie, die het college heeft overgenomen en vertaald in bijgaand Stappenplan 2018/2019. De raad zal over deze besluitvorming worden geïnformeerd.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Inventarisatie asbestdaken		
Mededelingennr	2018-000732	Portef.houder	Weth. Rorink
Team	DEV-PRO	BenW-besluit d.d.:	17 april 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Door middel van een persbericht (zie bijlage) heeft de provincie afgelopen dagen bekendheid gegeven aan een inventarisatie van alle asbestverdachte daken in Overijssel. Dat levert voor de eigenaren en de gemeente Deventer zeer belangrijke informatie op over ligging, omvang en soorten panden. Medio maart 2018 ontving de gemeente de uitkomsten hiervan. Het betreft 3322 panden, met in totaal 461.426m² aan asbestverdacht oppervlak. In Deventer ligt het leeuwedeel van het asbestverdachte oppervlak op grote daken in het buitengebied, 60% van de asbestverdachte panden ligt in stedelijk gebied, meestal betreft dit kleine schuurtjes. Nog onbekend is hoeveel daken van woonhuizen dit betreft. In provinciaal verband is afgesproken de gegevens per pand niet te publiceren, omdat dit een inbreuk op de privacy oplevert. Bovendien kent de inventarisatie nu nog een foutenmarge van 10-15%. Het is aan de gemeenten om de informatie in de komende tijd accurater te krijgen.

2. Kader

Een in de Tweede Kamer besproken wijziging van de Wet Milieubeheer leidt ertoe dat met ingang van 2024 alle asbest op daken verwijderd moet zijn. In Overijssel en andere plaatsen in het land zijn gemeenten en provincie al geruime tijd aan het inspelen op dit verbod. In de aanloop naar het verbod is het zaak de eigenaren, die verantwoordelijk zijn voor de sanering van hun dak(en) goed en tijdig te informeren. Na inwerkingtreding heeft de gemeente de taak om dit verbod te handhaven. De gemeente kan voorafgaand wel ondersteunende maatregelen treffen. In Deventer heeft de raad op 17 juni 2017 een motie met brede steun aangenomen met de strekking dat de gemeente actief eigenaren informeert en faciliteert. Sindsdien is in opdracht van de wethouder op deze wijze gehandeld.

3. Kern van de boodschap

Het college wil eigenaren van als (deels) asbestverdacht aangemerkte daken zo spoedig mogelijk informeren over de uitkomsten van de asbestinventarisatie van hun panden. Het college stelt zo spoedig mogelijk de betrokken eigenaren per brief op de hoogte. Daarmee is elke eigenaar op de hoogte van zijn individuele situatie en in de gelegenheid passende maatregelen te nemen. De gemeente Deventer heeft, evenals andere gemeenten in Overijssel, al enkele flankerende maatregelen genomen, om informatie te verstrekken en eigenaren te faciliteren. Naarmate de analyse van de luchtinventarisatie vordert en reacties van eigenaren in de komende tijd binnenkomen, zullen nieuwe wensen en mogelijkheden mogelijk leiden tot nieuwe gewenste maatregelen. Het verbod op de asbestdaken gaat naar verwachting in op 1-1-2024. Er zullen in de 5,5 resterende jaren nog veel maatregelen getroffen kunnen worden om eigenaren te faciliteren. Ook is er sprake van ontwikkeling van ondersteunende regelgeving bij rijk en provincie. Het college heeft daarom nu stappen uitgezet voor de jaren 2018 en 2019 en informeert elk jaar de raad over de stand van zaken en eventuele bijstellingen.

4. Nadere toelichting

Bij de uitwerking van de benadering van het verbod op asbestdaken hanteert de gemeente Deventer de volgende uitgangspunten:

- De gemeente onderschrijft de noodzaak om uit het oogpunt van de volksgezondheid actief aan de slag te gaan, vooruitlopend op de verwachte invoering van het verbod op asbestdaken met ingang van 1-1-2024.
- Pandeigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor de sanering en correcte storting van het asbesthoudende materiaal op hun dak(en) vóór 1-1-2024.
- De gemeente wil een stimulerende en informerende rol spelen om tot het ingangsjaar van het verbod eigenaren te bewegen om hun asbestdaken vrijwillig te saneren. Hiertoe wil zij

samenwerken met eigenaren, bedrijfsleven en belangenorganisaties. Dit voorkomt grote gezondheidsrisico's en hoge kosten in de toekomst voor de handhaving en opruiming van asbest.

- De gemeente werkt daarin nauw samen met de provincie en andere gemeenten in Overijssel aan het programma voor de versnelling van de sanering.
- Waar concentraties van daken in één buurt voorkomen, of anderszins voordelen zijn te behalen door gecoördineerde inspanningen, wil de gemeente door middel van een buurt- of groepsactie proberen de opgave voor eigenaren te verlichten.
- Waar gemeentelijke regelgeving samenhangt met de sanering van de asbestdaken, wil de gemeente bezien of deze regelgeving optimaal in verhouding staat tot elkaar en desnoods tot aanpassing overgaan.

Stappenplan 2018-2019 m.b.t. asbestdaken:

Vooraf:

De regering heeft een aanscherping van de Wet milieubeheer in ontwerp opgesteld, dat voorziet in een verbod op asbestdaken. Volgens dat wetsontwerp worden eigenaren m.i.v. 1-1-2024 verplicht deze asbestdelen van hun daken te (laten) verwijderen. Deze wetgeving is al geruime tijd onderwerp van parlementaire behandeling. In Overijssel en andere delen van het land, wordt gehandeld vooruitlopend op de inwerkingtreding van het verbod.

De raad van de gemeente Deventer heeft op 19 juli 2017 voor het eerst hierover gesproken ter gelegenheid van de Voorjaarsnota 2018. Er is met brede steun een motie aangenomen over beoogde maatregelen en er zijn middelen gereserveerd voor de ambtelijke voorbereiding en ontwikkeling van het beleid m.b.t. asbestdaken (€ 50.000 per jaar).

In deze notitie treft u informatie aan over de achtergronden en de omvang van de problematiek in Deventer. Tevens formuleert de gemeente maatregelen voor de jaren 2018 en 2019 en brengt zij de vereiste dekking hiervoor in beeld ten behoeve van de Voorjaarsnota 2019.

1) Probleembeschrijving:

Sinds lange tijd is bekend dat asbestvezels bij inademing zeer schadelijk zijn voor de mens. Toch is decennialang asbest verwerkt werd in bouwmaterialen. M.n. na WO II zijn asbesthoudende materialen zeer intensief in de bouw toegepast vanwege de houdbaarheid en de brandwerende eigenschappen. Vanaf de zeventiger jaren stapelde het bewijs van de schadelijkheid van asbest zich op. Sinds 1 juli 1993 is het verkopen, importeren, weggeven, opnieuw toepassen en bewerken van asbest verboden.

Asbest wordt sindsdien gesaneerd bij sloop en renovatie, of bij andere situaties die kunnen leiden tot het vrijkomen van vezels, bijv. na een brand. Lang werd gedacht dat vastzittend asbest niet schadelijk was als je er niet aankwam: vezels kwamen alleen bij beschadiging of bewerking van het materiaal vrij.

Maar inmiddels weten we beter. Asbest is in het verleden (tot 1993) veelvuldig toegepast als bedekkingsmateriaal van daken. De blootstelling aan weer en wind leidt nu na zoveel jaren tot verwerking en verbrokkeling. Ook zonder tussenkomst van de mens, kunnen vezels vrijkomen met alle risico's van dien, bij voorbeeld bij brand of storm.

Dat asbest als gevarenbron nog niet is uitgebannen blijkt uit de schatting dat in heel Nederland jaarlijks ca. 1000 mensen sterven aan de gevolgen van blootstelling.

De nieuwe wetgeving tegen de asbestdaken richt zich dus tegen het gevaar voor de volksgezondheid. Dit betreft een voorgenomen wijziging van artikel 9.2.2.1, eerste lid, en een nieuw artikel 9.2.2.1a, van de Wet milieubeheer. Deze geven de mogelijkheid om bij Algemene Maatregel van Bestuur aan eigenaren een verplichting op te leggen om toegepast asbest te verwijderen, afvalstoffen van asbest uit het milieu te verwijderen en bodemverontreiniging door asbest op te ruimen. De Algemene Maatregel van Bestuur waarin het eigenlijke verbod op asbestdaken wordt opgenomen, is het Asbestverwijderingsbesluit 2005. Een ontwerp van de wijziging van dit besluit is voorgelegd aan de Tweede Kamer.

Dit kent aan gemeenten en provincies de taak toe om per 1-1-2024 met bestuursrechtelijke handhavingsbevoegdheden zoals een last onder dwangsom handhavend op te treden tegen eigenaren, die in overtreding zijn. De wet wijst de pandeigenaar aan als verantwoordelijke voor tijdige en ordentelijke sanering. De lange aanloopperiode maakt het mogelijk om eigenaren te informeren en vrijwillig de noodzakelijke maatregelen te laten treffen. Sanering kost uiteraard geld en vereist vervangend dakmateriaal, tenzij het pand wordt gesloopt. Verkoop in bestaande staat kan, maar levert waardeverlies op. De eigenaar kan ook plannen hebben voor isolatie of zonnepanelen op het dak. In alle gevallen is het tijdig hebben van de juiste informatie voor de eigenaar van cruciaal belang om zo adequaat mogelijk te kunnen handelen vóór 1 januari 2024; of liefst eerder: de beschikbare rijkssubsidie op sanering van asbestdaken geldt tot en met 2019. Verzekeringsmaatschappijen hebben al laten weten vóór 2024 hun premies voor opstalverzekeringen voor asbestdaken te zullen verhogen. Vervolgschade kan in het geval van een asbestdak worden uitgesloten van dekking. En de grote vraag naar professionele sanering, kan de prijzen hiervan opdrijven, naarmate de datum van het verbod naderbij komt.

Dat er nog alom asbestmateriaal voorhanden is, dat steeds meer door de tand des tijds wordt aangetast is het hoofdprobleem. Voor een saneringsoperatie zijn er nog bijkomende zorgen:

- a) Witgrijze dakleien of golfplaten die er zo te zien een tijdje liggen, duiden op de aanwezigheid van asbest. Een bouwjaar van vóór 1993 maakt dit nog aannemelijker. Gezien de verstreken tijd is het goed mogelijk dat de eigenaar ook niet weet of het dak asbesthoudend is of niet. Maar of het dak asbest bevat kan alleen met zekerheid in een laboratorium worden vastgesteld.
- b) Na 1993 zijn er min of meer gelijk uitziende plaatmaterialen toegepast zonder asbest. Deze kregen een stempel met NT (New Technology). Als platen echter kapot zijn of in delen gezaagd, is dit stempel vaak onvindbaar.
- c) Sanering van asbest is het werk van professionele bedrijven, die volgens strenge richtlijnen werken en gecontroleerd worden. Deze verrichten ook de storting en de verplichte omgevingsmelding of –vergunning. Particulieren mogen onder bepaalde condities een klein dak (<35 m²) zelf verwijderen en naar de stort brengen, nadat ze dit aangemeld hebben bij de gemeente. Het risico bestaat dat eigenaren die onder de kosten of rompslomp van sanering uit willen komen, overgaan tot illegale storting van hun asbest of tot brandstichting. Dit is overigens onder de huidige wetgeving al strafbaar.

De massale aanwezigheid van asbestmateriaal in daken vormt dus een grote uitdaging voor de eigenaren, maar ook voor de samenleving als geheel. Landelijke berekeningen duiden op een investering van bijna € 1 miljard van eigenaren voor de sanering van alle asbestdaken in Nederland. Overheden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau hebben zich daarom uitgesproken voor een programma voor versnelling van de sanering van asbestdaken in de periode tot 1-1-2024, met als doel alle asbestdaken voor deze datum te hebben verwijderd.

2. Stand van zaken invoering van het verbod:

Dat rijk, provincie en gemeente zich al meer dan een jaar bezighouden met een maatregel, die pas over een kleine zes jaar ingaat, is dus goed te verklaren. Bijzonder is dat de wijziging van de Wet milieubeheer nog steeds niet door de parlementaire fase is, en de wijziging van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 dus ook nog niet kan worden vastgesteld.

Behandeling in de vaste Kamer. op 20 december 2017:

Op 20 december vergaderde de vaste Kamercommissie voor Infrastructuur en Waterstaat over het wetsvoorstel. Enkele fracties vroegen zich af of invoering van het verbod op 1 januari 2024 praktisch haalbaar was en wezen op een eerder genoemde datum van 1-1-2028. Gevreesd wordt voor een toename van illegale asbestdumping als gevolg van invoering van het verbod. Anderen trekken in twijfel of het uitvoeringsprogramma en de subsidiëring toereikend zijn. Ook zou de overheid de uitvoeringsregels voor asbestsanering moeten versimpelen.

Als gebleken is dat de ene situatie veel risicovoller is dan de andere, rijst de vraag waarom de overheid niet een meer risicogerichte en door professionals uitgevoerde benadering hanteert? Waarom dan een algemene verplichting zonder onderscheid en met inschakeling van burgers bij kleine daken, met alle risico's van ondeskundige verwijdering? Voorts zouden de schaarse saneringscapaciteit en de stijgende kosten daarvan de verwijdering voor 1-1-2024 onhaalbaar maken.

Op financieel vlak wordt voorzien dat de subsidiemiddelen voor de sanering ruim ontoereikend zijn om de hele saneringsoperatie te ondersteunen en leven er veel vragen omtrent nadeelcompensatie voor minder draagkrachtige eigenaren, m.n. in de agrarische sector. Tegen de bewering van de regering in, dat sanering leidt tot waardestijging, wijzen sommige fracties op de reeds ingezette waardedaling als gevolg van het aangekondigde verbod. Ten slotte vragen zij zich af of lokale overheden voldoende toegerust zijn of zullen worden voor de handhavingsopgave, die het verbod zal oproepen.

Brief d.d. 21 december 2017 van de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer:

Per brief liet Staatssecretaris van Veldhoven aan de Kamer weten dat als gevolg van het aangekondigde verbod en de rijkssubsidie sprake is van een "duidelijke versnelling bij het saneren van asbestdaken". Voorts wijst zij op de oprichting van een programmabureau en de ontwikkeling van een programmatische aanpak, bedoeld om lagere overheden en andere partijen te ondersteunen. In de komende maanden wil zij onderzoeken op welke wijze, bijv. met financiële middelen, de regering het verbod verder kan stimuleren.

Behandeling van het verbod in onze gemeente:

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2017 heeft de raad op 19 juli 2017 een motie van Gemeentebelang aangenomen met de strekking dat:

- de gemeente actief eigenaren van asbestdaken moet faciliteren om richting 2024 zoveel mogelijk asbestdaken te saneren waardoor er minimaal hoeft te worden gehandhaafd.

- door tijdig aan het werk te gaan wordt de uiteindelijke handhaving van de wet (sanctionering) en de daarmee gepaard gaande kosten voorkomen en worden de risico's voor de volksgezondheid verminderd.

In de motie werd aan het college opgedragen:

- een toolbox met mogelijkheden te ontwikkelen om eigenaren van asbestdaken goede keuzemogelijkheden te geven om asbestdaken en schuren met asbest te saneren.
- actief in te zetten bij de communicatie over dit onderwerp.
- de raad hierover jaarlijks te informeren in oktober.

Het college heeft deze motie overgenomen en op 8 november 2017 de raad geïnformeerd over de stand van zaken van dat moment en dat het met ingang van 1 september jl. een projectleider heeft aangesteld, belast met de opstelling van een gemeentelijk plan van aanpak. De werkzaamheden beslaan feitelijk 2 dagen per week. Ter bekostiging van deze activiteiten heeft het college voorlopig een budget van € 50.000 per jaar tot en met 2019 beschikbaar gesteld.

Sindsdien gerealiseerde gemeentelijke acties:

Er is een ambtelijke werkgroep opgericht met deelname van: milieubeleid, plattelandsbeleid/ruimtelijke ordening, communicatie, GEO-informatie en Toezicht. De gemeente heeft enkele webpagina's op de gemeentelijke site ingericht, met veel informatie over asbestdaken, zie <https://www.deventer.nl/asbestdaken>. Hier wordt ook verwezen naar een digitaal informatiepunt voor burgers: asbestdaken@deventer.nl.

Op uitnodiging van de GPDL, de vereniging van pachters en eigenaren van landgoederen, is op 14 november 2017 door twee ambtenaren en twee externe deskundigen voorlichting gegeven aan ca. 100 GPDL-leden en genodigden in Bathmen. Op 7 maart 2018 heeft de raad hoofdlijnen voor de herziening van het Rood voor Rood-beleid vastgesteld. Hierbij is waar mogelijk rekening gehouden met het aangekondigde verbod op asbestdaken.

Ook heeft de gemeente volop meegewerkt aan de totstandkoming van de door de provincie georganiseerde luchtinventarisatie, waarin de feitelijke situatie m.b.t. asbestdaken voor het eerst integraal en nauwgezet in beeld is gebracht (zie verderop). De resultaten van deze luchtinventarisatie zijn eind maart 2018 ontvangen en vereisen nadere bewerking door de gemeentelijke GEO-deskundigen.

Anders dan enkele andere gemeenten in Overijssel, heeft Deventer tot dusver nog geen beleids- of stappenplan vastgesteld. Dit was al wat eerder de bedoeling, maar is uitgesteld, om de uitkomsten van de luchtinventarisatie af te wachten. In het navolgende treft u deze informatie aan.

3. Omvang van de opgave in Deventer:

Landelijke schattingen vermelden 130 miljoen m² asbestdak in Nederland. Deze schattingen dalen jaarlijks omdat ook zonder beleid eigenaren tot sanering of sloop overgaan van de daken, die veelal langer dan 25 jaar in gebruik zijn. Het tempo van autonome sanering verloopt volgens de rijksoverheid echter niet snel genoeg, ook gezien de beperkte levensduur van asbestplaten die bloot staan aan weersinvloeden.

Op 8 februari 2018 presenteerde de provincie een door bureau Readaar vervaardigde analyse van luchtfoto's, dat inzicht biedt in aantal en locatie van alle "asbestverdachte" daken in Overijssel.

Provinciale luchtinventarisatie:

Om te bepalen of een dak "asbestverdacht" is, heeft Readaar een check uitgevoerd op het bouwjaar volgens de gegevens in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), met een aparte check op de betrouwbaarheid hiervan. Gebouwen van 1994 of later zijn aangemerkt als niet verdacht. Van oudere gebouwen zijn luchtfoto's eerst door middel van gespecialiseerde software en bij twijfel door experts beoordeeld. Hierbij werd ook aandacht besteed aan gebouwen die niet of moeilijk toe te delen waren aan één gebruiksdoel, perceel of adres. Van sommige panden ontbreken deze gegevens in BAG. Tenslotte was er een zeer klein percentage meestal zeer kleine gebouwen die onzichtbaar waren op de luchtfoto's, bijv. vanwege overhangende bomen. Met de gevolgde aanpak gaat de provincie ervan uit dat op dit moment 85-90% van alle panden correct zijn geïnventariseerd. Zij vraagt aan gemeenten en omgevingsdiensten de resultaten in 2018 verder te verfijnen zodat eind 2018 95% van alle daken juist in beeld zijn gebracht.

Tevens hebben provincie en gemeentebestuurders in Overijssel besloten om de uitkomsten van het onderzoek niet te publiceren, maar het aan de gemeentebesturen over te laten deze gegevens met de pandeigenaren te delen. Onderstaand schema geeft de uitkomsten van de luchtinventarisatie weer voor Deventer en Overijssel:

	Aantal Panden			Oppervlakte verdacht			Aantal Panden	Oppervlakte verdacht
	Bedrijven-terrein	landelijk gebied	stedelijk gebied	Bedrijven-terrein	landelijk gebied	stedelijk gebied	Totaal	Totaal
Deventer	47	1.304	1.990	16.444	376.595	70.297	3.341	463.336
Overijssel	1.088	30.176	30.253	513.950	10.078.502	1.547.336	61.517	12.139.788

(Bron: Provincie Overijssel)

Vergelijking van Deventer met andere Overijsselse gemeenten laat zien dat het inwonertal niet bepalend is voor de omvang van het totale asbestoppervlak. Diverse kleinere gemeenten in Overijssel hebben aanzienlijk meer asbestoppervlak dan Deventer. De asbestdaken problematiek is vooral een zaak van het landelijk gebied en betreft daar met name grote daken. In Overijssel als geheel ligt 83% van het totale asbestverdachte oppervlak in landelijk gebied (en 13% in stedelijk gebied). In Deventer, met een flink **buitengebied is dit met 81%** en 15% in stedelijk gebied) een vergelijkbare situatie.

Evenals andere grotere steden heeft Deventer echter ook een problematiek in **stedelijk gebied, waar 60% van de asbestverdachte panden** ligt, merendeels kleine schuurtjes. In oppervlak en in aantal panden spelen de bedrijventerreinen in Deventer en provinciebreed een ondergeschikte rol.

Een provinciaal overzicht bevat voorts gegevens over de relatie tussen aantal asbestverdachte panden, oppervlak en eigendomsverhoudingen:

Formaat	Particulieren		Coöperatie-woningen		Maatschappelijk vastgoed		Landgoederen	
	<35 m2	>35 m2	<35 m2	>35 m2	<35 m2	>35 m2	<35 m2	>35 m2
Aantal panden	1.091	1.428	739	16	3	24	5	55
100%	32%	43%	22%	1%	0%	1%	0%	2%
Oppervlak	14.703	413.789	7.034	2.808	65	15.371	133	16.095
100%	3%	89%	1%	1%	0%	3%	0%	4%

(Bron: Provincie Overijssel)

Gemeentelijke cijfers:

De gemeentelijke GEO-deskundigen hebben een correctie doorgevoerd op dubbeltellingen in het provinciale materiaal vanuit de beide Basisregistraties. Het verschil is niet aanzienlijk. Wij hanteren vanaf hier de gemeentelijke cijfers. Uit de gemeentelijke bewerking **blijken 8 van de 69 Deventer buurten 0% asbestverdachte daken te bevatten**. Dit zijn de buurten De Scheg, Graveland, Handelpark de Weteringen, Hoornwerk, Landsherenkwartier, Op den Haar, Spikvoorde en Steinvorde.

Kijken we naar **de grootste concentraties aan asbestverdacht oppervlak en aantallen panden, dan speelt dit zich voor het overgrote deel af in 17 van de 69 buurten:**

Buurt	Asbest m2	% van totaal	Asbest panden	% van het totaal
Buitengebied Lettele/ Okkenbroek	99.967	21,66	355	10,69
Averlo / Frieswijk	67.337	14,59	186	5,60
Loo	54.410	11,79	176	5,30
Oxerhof	29.168	6,32	78	2,35
Zuidloo	23.224	5,03	93	2,80
Tjoene	18.667	4,05	52	1,57
Dortherhoek	17.829	3,86	83	2,50
Dorp Diepenveen	17.321	3,75	142	4,27
Dorp Bathmen	17.217	3,37	91	2,74
Zandweerd Noord	2.398	0,52	281	8,45
Rivierenbuurt	2.043	0,44	214	6,44
De Hoven	6.612	1,43	193	5,81
Oosterstraat	2.406	0,52	174	5,24
Groot Douwel	4.963	1,08	132	3,97
Rode Dorp	1.378	0,30	122	3,67
Tuindorp	1.374	0,30	121	3,64
Oudegoedstraat	2.464	0,53	114	3,43
Bron: Gemeente Deventer	368.778	79,90	2.607	78,47

De **9 buurten met de grootste concentraties asbestverdacht dakoppervlak** (elke buurt > 3% van het totaal) zijn: Buitengebied Lettele/Okkenbroek, Averlo/Frieswijk, Loo, Oxerhof, Zuidloo, Tjoene, Dortherhoek en de Dorpen **Diepenveen en Bathmen, allemaal gelegen in het landelijke gebied**. Zij bevatten samen bijna 75% van het totale asbestverdachte oppervlak.

De **8 buurten met de grootste concentraties asbestverdachte panden** (elke buurt >3% van het totaal) zijn: Zandweerd Noord, Rivierenbuurt, De Hoven, Oosterstraat, Groot Douwel, Rode Dorp, Tuindorp en Oudegoedstraat. Zij bevatten ca. 75% van de asbestverdachte daken. Grote aantallen kleine daken, grotendeels particulier, maar ook een deel eigendom van de corporaties stelt aparte eisen aan de voorlichting en facilitering (zie doelgroepenbenadering verderop). **Deze in totaal 17 buurten bij elkaar bevatten bijna 80% van het gehele vraagstuk van asbestdaken in Deventer, zowel naar oppervlak als naar aantal panden.**

De luchtinventarisatie maakt tevens onderscheid tussen **asbesthoudende golfplaat en leisteen**. Asbesthoudende leisteen is veel minder toegepast, maar wel het meest als dakmateriaal voor woningen of publieke gebouwen. Deventer **kent 141 asbestverdachte panden met in totaal 35.710 m2 verdacht leistenen oppervlak**, waarvan de helft van de panden (maar slechts 12% van het oppervlak) gelegen is in Groot Douwel. Binnen de prioriteit die deze buurt al geniet, is hier een maatwerkaanpak vereist, omdat het deels om woningen gaat.

50% van het verdachte leistenen oppervlak ligt in de Binnenstad, verspreid over 37 panden. Hier gaat het o.a. om enkele grote publieke gebouwen. Deze gebouwen worden gerekend tot het **maatschappelijk vastgoed, waarvan er volgens de provinciale cijfers in Deventer 24 zijn, met een oppervlak van 15.371 m2**. Tot dat maatschappelijk vastgoed behoren ook 3 bijgebouwen (< 35m2), met in totaal 65 m2.

De uitkomsten van de luchtinventarisatie overziende, moeten we vaststellen dat de opgave voor Deventer groter is dan verwacht. Wezen luchtellingen tot dusver ca. 650 asbestdaken in het buitengebied en de bedrijfsterreinen aan, blijkt het nu alleen al in het buitengebied om meer dan het dubbele te gaan. Daarbij komt een aanzienlijke opgave in het stedelijk gebied, geconcentreerd in acht buurten. Dat ons aandeel van de totale provinciale opgave kleiner is dan verwacht, is een schrale troost.

4. Uitgangspunten van het gemeentelijk beleid:

Bij de uitwerking van de benadering van het verbod op asbestdaken hanteert de gemeente Deventer de volgende uitgangspunten:

- De gemeente onderschrijft de noodzaak om uit het oogpunt van de volksgezondheid actief aan de slag te gaan, vooruitlopend op de verwachte invoering van het verbod op asbestdaken met ingang van 1-1-2024.
- Pandeigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor de sanering en correcte storting van het asbesthoudende materiaal op hun dak(en) vóór 1-1-2024.
- De gemeente wil een stimulerende en informerende rol spelen om tot het ingangsjaar van het verbod eigenaren te bewegen om hun asbestdaken vrijwillig te saneren. Hiertoe wil zij samenwerken met eigenaren, bedrijfsleven en belangenorganisaties. Dit voorkomt grote gezondheidsrisico's en hoge kosten in de toekomst voor de handhaving en opruiming van asbest.
- De gemeente werkt daarin nauw samen met de provincie en andere gemeenten in Overijssel aan het programma voor de versnelling van de sanering.
- Waar concentraties van daken in één buurt voorkomen, of anderszins voordelen zijn te behalen door gecoördineerde inspanningen, wil de gemeente door middel van een buurt- of groepsactie proberen de opgave voor eigenaren te verlichten.
- Waar gemeentelijke regelgeving samenhangt met de sanering van de asbestdaken, wil de gemeente bezien of deze regelgeving optimaal in verhouding staat tot elkaar en desnoods tot aanpassing overgaan.

5. Algemene en doelgroepenbenadering bij asbestsanering:

Algemene voorlichting en informatie aan belanghebbenden:

De luchtinventarisatie is voor de ontwikkeling van een gemeentelijke aanpak van het asbestdakenverbod van cruciaal belang. Waar voorlichting schriftelijk of mondeling aan belanghebbenden gegeven moet worden, kan dat nu rechtstreeks aan de eigenaar van asbestverdachte panden worden gericht. Dit is om diverse redenen van belang:

- Eigenaren die niet op de hoogte waren van het asbestgehalte van een dak op hun kavel en wellicht ook niet van het voorziene verbod, kunnen nu direct op de hoogte worden gesteld hiervan. Het is van groot belang om dit snel te doen, zodat de eigenaar zoveel mogelijk tijd heeft om in actie te komen, bijv. vóór afloop van de rijkssubsidieregeling in 2020.
- Eigenaren kunnen als kennisbron dienen voor de gemeente: er is vooralsnog een niet onaanzienlijke foutenmarge in de gegevens van de luchtinventarisatie. Eigenaren kunnen behulpzaam zijn bij het inwinnen van actuele en correcte gegevens om de informatie nog beter op orde te krijgen. Dit geldt ook voor reeds gerealiseerde saneringen.

Voor het geven van groepsvoorlichting kan de gemeente zich voortaan richten op de betrokken eigenaren. Bovendien mogen de resultaten van de luchtinventarisatie per adres uitsluitend gedeeld worden met de eigenaar. Hiertoe hebben provincie en gemeentebestuurders besloten. Luchtfoto's van panden zijn privacygevoelig. Bovendien hebben de uitkomsten van de luchtinventarisatie op dit moment een betrouwbaarheid van 85-90% volgens de onderzoekers. Op 28 maart heeft de provincie door middel van een persbericht bekendheid gegeven aan het feit dat er een luchtinventarisatie is gehouden en dat gemeenten nu de situatie in kaart hebben.

Naarmate er meer bekend is over het verwachte verbod op asbestdaken, zullen burgers zich vaker melden bij de toezichthouders met vragen over hun individuele situatie. Dit kunnen gecompliceerde technische en juridische vraagstukken zijn. Tot dusver heeft Deventer nog geen diensten hiervoor aangevraagd bij de Omgevingsdienst Overijssel. Toezicht en handhaving op asbestdaken zal daarom worden opgenomen (met bijbehorende middelen) in het Handhavings Uitvoeringsprogramma (HUP) van 2019 e.v.

Doelgroepbenadering:

Met de informatie die de gemeente nu ter beschikking heeft, is het mogelijk om een aanpak te ontwikkelen die toegespitst is op enkele doelgroepen:

1. **Particulieren met een asbestdak kleiner dan 35 m² (m.n. schuren):**
Deze particuliere eigenaren, grotendeels gevestigd in het stedelijk gebied, vergen een speciale aanpak en maatregelen, omdat zij (met de hulp van één andere persoon) zelf hun asbestdak mogen verwijderen en storten. Voor demontage, verpakking, beschermingsmiddelen, vervoer en stort bestaan wettelijke richtlijnen, ter bescherming van de gezondheid van de betrokkenen en hun omgeving. Daarnaast is er een wettelijk verplichte sloopmelding. Het gaat om een aanzienlijk aantal individuele eigenaren

(1091). Dit levert allerlei risico's en uitdagingen op: mensen die fysiek niet in staat zijn om het dak te verwijderen, financieel niet bij machte zijn om het vervangende dakmateriaal aan te (laten) brengen, angst voor mogelijke gezondheidsrisico's, aversie tegen de verplichting en de procedures, veronachtzaming van de meldingsprocedure, in het ergste geval leidend tot de illegale storting in de natuur.

Wat kan de gemeente doen? Een groepsgewijze aanpak per buurt lijkt een deel van de genoemde risico's aanzienlijk te verkleinen. Ook kunnen eigenaren dan behoorlijk worden gefaciliteerd, bijv. via burenhulp aan ouderen, advies, gereedschap, storting en afhandeling van de sloopmelding op een locatie in de buurt. Het grootste afbreukrisico van de groepsbenadering is dat eigenaren niet mee kunnen of willen doen op het aangewezen tijdstip of periode. Er zijn in Overijssel inmiddels wat voorbeelden van dergelijke groepsgewijze buurtbenaderingen. De individuele eigenaar (die zijn eigen tijdstip kiest, of niet in een buurtconcentratie valt) kan worden gefaciliteerd door de stortingskosten voor het asbest voor rekening van de gemeente te laten komen, zo mogelijk gereedschap beschikbaar te stellen of te vergoeden en de sloopmelding zo makkelijk mogelijk te maken.

2. **Particulieren in woonhuizen in stedelijk gebied:** We kennen het aantal in deze categorie nog niet, het zijn er enkele tientallen, m.n. gelegen in Groot Douwel en de binnenstad. Het gaat ook niet om zeer veel oppervlak. Toch vereist deze groep aparte aandacht, omdat het hier om woningen gaat. De gevolgen van de sanering en vervanging van de daken zijn dus ingrijpender voor de eigenaar/bewoners. Ook in financiële zin zijn de kosten van sanering en vervanging per m² aanzienlijk omvangrijker in het geval van een woonhuis ten opzichte van een bijgebouw. De subsidieregeling voor asbestdaken houdt hiermee geen rekening en is voor deze eigenaren relatief van mindere betekenis. Hierbij komt dat veel van de woningen in kwestie daken delen met andere woningen, wat afzonderlijke sanering in technische zin ook bemoeilijkt. Ook voor deze woningeigenaren is veel voordeel te halen uit een gezamenlijke (buurtgerichte) benadering. Hier tegenover staat dat gezamenlijke inkoop van sanering, isolatie, vervanging en eventueel verduurzaming de eigenaren aanzienlijke voordelen kan opleveren. Maar dit vereist intensieve communicatie, omdat er veel van afhangt voor de eigenaren en medebewoners.
Het zou goed zijn om kennis te nemen van oplossingen voor soortgelijke situaties in andere gemeenten, als die er zijn. Er zijn bedrijven die integrale oplossingen aanbieden. Het grootste afbreukrisico hier zijn eigenaren die financieel niet in staat zijn om de kosten van een ingrijpende vervanging op te brengen. Zoals eerder gesteld, is dit ook een zorg voor diverse Kamerfracties. Het is daarom te hopen, dat de Kamer zich ook zal buigen over een vorm van nadeelcompensatie voor de minst draagkrachtige groep eigenaren.
3. **Woningcorporaties (daken woonhuizen en schuren):** Het betreft hier 16 woningen met 2.808 m² oppervlak en 739 schuurtjes (<35 m²) met 7.034 m² oppervlak. Wat onder 2 is gesteld is ook hier van toepassing.

Het grote verschil is dat deze panden eigendom zijn van een woningcorporatie. De taak van de gemeente is zo snel mogelijk met de corporaties om de tafel te gaan zitten en alle beschikbare informatie met hen te delen. Het is aan de corporaties om plannen op te stellen voor de tijdige sanering van hun eigendommen en dit met hun huurders te communiceren. Indien de gemeente hierin iets kan betekenen, zal dat wel blijken.

4. **Bedrijfsterreinen (m.n. fabrieksdaken):**

Dit betreft in Deventer 47 panden, met een gezamenlijk oppervlak van 19.561 m². Deze categorie, grotendeels geconcentreerd in het Havenkwartier (Buurt 2 Industrierrein) pakt veel kleiner uit dan eerder verwacht. Dat is dus gunstig. Welk type gebouwen dit betreft, is nog niet helemaal duidelijk, maar het gaat blijkbaar om grote daken. Het is nu zaak om binnenkort met MKB Deventer en/of Parkmanagement te bespreken hoe het saneringsproces voor deze groep eigenaren zo goed mogelijk kan plaatsvinden. Uiteraard zal ook langs schriftelijke weg de communicatie met de afzonderlijke eigenaren op gang worden gebracht.

5. **Deventer dorpen en buitengebied (woonhuizen, schuren en loodsen):**

Volgens de provinciale cijfers gaat het om 1.304 panden in landelijk gebied (39% van het Deventer totaal), met een oppervlak van 376.595 m² (81% van het Deventer totaal). In oppervlak gemeten gaat het dus verreweg om het grootste deel van de aanwezige asbestdaken in Deventer. In het bovenstaande zijn de 9 buurten in het buitengebied benoemd, waar het leeuwendeel van de asbestproblematiek voorkomt. Daarnaast is het buitengebied complex, omdat het om diverse typen bebouwing gaat. Doorgaans gaat het om grote (voormalige) agrarische bijgebouwen: stallen, loodsen en schuren. Maar het kan ook gaan om panden met een woonfunctie.

In het buitengebied heeft niet elk gebouw een (actuele) agrarische functie. Tussen de agrarische bedrijfsgebouwen op één erf staat veelal ook een woonhuis. Veel voormalige boerderijen zijn aangekocht uitsluitend voor reguliere bewoning, soms met handhaving van enkele bijgebouwen. Soms zijn er ook niet-agrarische bedrijven gevestigd, met allerlei mengvormen. Het aankomende verbod op asbestdaken levert daarom in het buitengebied diverse vraagstukken op. De eigenaar kan met zijn asbestdak allerlei opties op het oog hebben:

- a) Verkopen, bijv. wegens beëindiging van het (agrarische) bedrijf.
- b) Dak en gebouw slopen, zonder vervanging.
- c) Dak en gebouw slopen en elders (op het erf) herbouwen.
- d) Dak saneren en vervangen.
- e) Dak saneren, vervangen en verduurzamen (isolatie/zonnepanelen).

Deze keuzes kunnen leiden tot verschillende inzet van fiscale en subsidie maatregelen. Daarnaast is het buitengebied sterk in beweging. Zo heeft Wageningen University & Research becijferd dat van 2012 tot 2030 in Deventer 112.002 m² aan agrarische bebouwing in het buitengebied vrijkomt. Naar verwachting is een groot deel hiervan voorzien van asbestdaken.

De raad heeft dit jaar hoofdlijnen voor een herziening van het Rood voor Rood-beleid (sloop van gebouwen in het buitengebied in ruil voor nieuwe bouwmogelijkheden) vastgesteld. Daarbij is rekening gehouden met het verwachte verbod op asbestdaken en de invloed hiervan op de bouw- en verbouwingsplannen van eigenaren in het buitengebied. Zo kan asbesthoudend slooppoppervlak worden ingebracht in ruil voor meer bouwmogelijkheden dan zouden worden verkregen voor niet-asbesthoudend slooppoppervlak.

De gemeente besteedt veel zorg aan de voorlichting aan bewoners van het buitengebied over de verschillende ruimtelijke regelingen. Het is van belang, dat bij deze voorlichting ook rekening wordt gehouden met het verbod op asbestdaken en de hiervoor bestaande maatregelen.

6. **Maatschappelijk vastgoed:** deze categorie, volgens de provincie 27 panden in Deventer, valt uiteen in gemeentelijk eigendom en eigendom van derden voor al dan niet gesubsidieerde maatschappelijke activiteiten (kerken, buurthuizen, sportvoorzieningen, etc.). Wat betreft het gemeentelijke eigendom zal de gemeente, net als iedere eigenaar, zich moeten instellen op de komende wetwijziging en tijdig de gepaste saneringsmaatregelen moeten treffen.
Waar het gaat om panden van derden, is dit niet de juridische verantwoordelijkheid van de gemeente, maar gaat het mogelijk wel om algemeen belang. Uit de verdere inventarisatie zal moeten blijken om welke maatschappelijke functies het gaat en welke gevolgen het verbod op asbestdaken zal hebben.
7. **Landgoederen:** 60 panden worden volgens de huidige gegevens hiertoe gerekend. Deze categorie eigenaren heeft al enige aandacht gekregen, vanwege het initiatief van de Deventer vereniging van landgoedeigenaren (GPDL) eind vorig jaar, om haar leden voor te lichten op het verwachte verbod. Bij landgoederen zijn pachtovereenkomsten zeer gangbaar. Kenmerkend voor deze overeenkomsten zijn de verschillende toedelingen van de verantwoordelijkheid voor onderhoud e.d. Volgens een recent advies van de provincie moet dus per overeenkomst worden bezien welke contractpartij verantwoordelijk is voor de sanering van het dak. De gemeente houdt de GPDL en haar leden zo goed mogelijk op de hoogte van deze informatie.

6. Gemeentelijke maatregelen:

Uit het voorafgaande vloeien de volgende voorgestelde gemeentelijke maatregelen voort voor de periode 2018-2019:

maatregel	Geraamde kosten	Opmerkingen
Algemene maatregelen:		
Deelnemen aan samenwerking in provinciaal verband	Ambt. capaciteit Gerealiseerd	Deelname aan bestuurlijk en ambtelijk overleg.
Formeren van een ambtelijke werkgroep vanuit diverse disciplines	Ambt. capaciteit Gerealiseerd	
Informatie plaatsen op de gemeentelijke website.	Ambt. capaciteit Gerealiseerd	
Deelname aan luchtinventarisatie	Ambt. capaciteit Gerealiseerd	Geen publicatie.
Betrekken van de asbest- en aannemersbedrijven.	Ambt. capaciteit Begonnen	Gesprek met directie van Asbestschakel op 13-12-2017, contact met Unicom. Er worden meer contacten uitgezet.
Meedoen met Trainingscentrum van Asbestschakel voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Ambt. capaciteit	Bespreken met Sallcon.
Rechtstreekse informatie aan pandeigenaren	Ambt. capaciteit	Dit kan m.b.v. adresgegevens na inventarisatie. Provincie komt binnenkort met een voorbeeldbrief.
Deelnemen aan monitoring in provinciaal verband door aanpassingen GEO informatie en doorgifte sloopmeldingen.	Ambt. capaciteit	
Prioriteit leggen bij de 17 genoemd buurten: 80% van de gehele problematiek (panden en oppervlak)	Ambt. capaciteit	
Extra capaciteit m.i.v. 2019 bij Omgevingsdienst Overijssel voor toezicht op asbest.	Externe kosten: PM	
De gemeenteraad jaarlijks in oktober informeren over de stand van zaken.	Ambt. capaciteit	
Eind 2019 de balans opmaken van de bereikte resultaten en eventuele nieuwe maatregelen treffen.	Ambt. capaciteit	
Maatregelen per doelgroep		
<i>Particulieren met een asbestdak kleiner dan 35 m²</i>		
Gratis stort van asbest (max. 35 m ²) door particulieren. 50 kg gratis storten verhogen naar 525 kg gratis. Kostenverhoging voor de gemeente van € 550 naar € 2250. Invoering: z.s.m.	Ambt. capaciteit. Externe kosten: O.b.v. 15.000 m ² , 15 kg/ m ² en €0,01/kg = € 2250	Opgegeven cijfer voor stortingskosten (€ 0,0096 per kg) is veel lager dan omringende gemeenten. Checken bij Circulus.
Uitreiking gratis beschermende middelen aan particulieren	Ambt. capaciteit Externe kosten:	€ 50 o.b.v gereedschapsdoos van Asbestschakel.

	1100x € 50 = € 5.500	
Buurtgewijs organiseren van sanering en vervanging van schuurdaken, gezamenlijke inkoop van vervangend materiaal, etc.	Ambt. capaciteit Externe kosten: PM	Navragen groepsbenaderingen o.a. bij Vereniging Groen Gebogen uit Dalfsen. Opnemen met Cambio.
Soepele afwikkeling sloopmelding.	Ambt. capaciteit Externe kosten: PM	Melding verplicht o.g.v. art. 1.26 Bouwbesluit 2012. Kosten en uitreikingspunt bepalen. Bij buurtbenadering in de buurt. Bij individuele stort: <ul style="list-style-type: none"> • Restitutie van stortkosten na tonen van sloopmelding • Inrichten digitaal loket bij Circulus. Afhandeling ter plekke.
Informatie verstrekken aan particulieren.	Ambt. capaciteit	Via de brieven aan eigenaren: Particulieren wegwijs maken in de veiligheidsvoorschriften en technische aanpak. <ul style="list-style-type: none"> • Men mag hulp inroepen van 1 persoon • Meenemen: belang van natspuiten en het gebruik van dikke folie voor het inpakken en het neerleggen in het verlengde van de platen. • Checken: Informatie via Energieloket
<i>Particulieren in woonhuizen in stedelijk gebied</i>		
Eigenaren z.s.m. informeren over uitkomsten luchtinventarisatie.	Ambt. capaciteit	
Enkele tientallen woningen. Complexe problematiek. Vereist groepsaanpak.	Ambt. capaciteit	Vooral in Groot Douwel en binnenstad. Exact aantal woningen en hun ligging uitzoeken. Checken: door provincie genoemd voorbeeld.
I.o.m.v. provincie eventuele tegemoetkoming voor particuliere woningeigenaren met asbestdaken.	Ambt. capaciteit Externe kosten: PM	
<i>Woningcorporaties</i>		
Woningcorporaties informeren over de uitkomsten van de luchtinventarisatie.	Ambt. capaciteit	
Woningcorporaties z.s.m. op de hoogte stellen van de uitkomsten van de luchtinventarisatie t.a.v. hun 16 woningen.	Ambt. capaciteit	
Plan bespreken met corporaties voor sanering van woningen en bijgebouwen in hun bezit.	Ambt. capaciteit	
<i>Bedrijfsterreinen</i>		
Alle 47 bedrijven z.s.m. op de hoogte stellen van de uitkomsten van de luchtinventarisatie.	Ambt. capaciteit	Checken of hier woonhuizen bij zijn.
Overleg voeren met MKB Deventer en/of Parkmanagement over de	Ambt. capaciteit	In overleg met MKB Deventer en Parkmanagement nagaan of aanvullende stappen van de gemeente gewenst zijn.

saneringsopgave.		
<i>Buitengebied</i>		
Afstemming ruimtelijke maatregelen buitengebied (Rood voor Rood) met asbestsanering	Ambt. capaciteit In uitvoering	
Gebundelde informatie verstrekken aan individuele agrariërs/bewoners buitengebied via de erfbezoeken.	Ambt. capaciteit	Vooral in het buitengebied is er behoefte aan gebundelde advisering. De Rijkssubsidie voor de asbestverwijdering op daken is één van vele aspecten, afhankelijk van het plan dat men met het erf heeft.
<i>Maatschappelijk vastgoed</i>		
Definitieve lijst maken aan de hand van luchtinventarisatie	Ambt. capaciteit	
Gemeentelijk eigendom onder de aandacht brengen van verantwoordelijke partij voor groot onderhoud.	Ambt. capaciteit	
Particulier maatschappelijk vastgoed onder de aandacht brengen van eigenaren en bespreking knelpunten.	Ambt. capaciteit	
<i>Landgoedeigenaren</i>		
Afzonderlijke landgoedeigenaren informeren over uitkomsten luchtinventarisatie.	Ambt. capaciteit	
Groepsvoorlichting vanuit gemeente en bedrijfsleven aangeboden op 14-12-2018.	Gerealiseerd.	Mogelijke vervolgactiviteiten bespreken met GPLD.
Totale aantallen landgoederen en specifieke juridische aspecten bespreken met GPLD en provincie.	Ambt. capaciteit	

7 Kosten en fasering:

In een memo aan het college op 20 maart 2017 is de aanpak van de asbestdaken voor het eerst aan de orde gesteld en werden voorbeelden gegeven van een plan van aanpak. Hierbij werd een uitvoeringsbudget van € 50.000 voorgelegd voor de kosten van externe activiteiten en interne specialisten.

Bij de Voorjaarsnota 2018 heeft de gemeente een bedrag van € 50.000 gereserveerd voor de ambtelijke coördinatie. Er is op dat moment geen besluit genomen voor een uitvoeringsbudget, waaruit bijv. externe kosten of uren van interne specialisten bekostigd konden worden.

Voor de jaren 2018 en 2019 zijn beide bedragen op jaarbasis vereist om de stimulerende rol te vervullen. Eind 2019 moet voor de komende jaren worden bezien, of deze inzet voldoende is tot aan de invoering van het verbod op 1 januari 2024. Vanaf deze datum moet de gemeente handhavend optreden en is er sprake van een geheel nieuwe situatie.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Coördinatie (2 dagen per week)	€ 50.000	€ 50.000	PM	PM	PM	PM
Bijkomende externe en ambt. kosten	€ 50.000	€ 50.000	PM	PM	PM	PM
Totaal	€ 100.000	€ 100.000	PM	PM	PM	PM

Persbericht

Zwolle, 28 maart 2018

Inventarisatie geeft inzicht in hoeveelheid en omvang asbestdaken in Overijssel 12 miljoen vierkante meter asbestdak in Overijssel

In Overijssel ligt nog ruim 12 miljoen vierkante meter asbest op de daken. Dat blijkt uit een inventarisatie die de provincie Overijssel heeft gehouden in samenwerking met de Overijsselse gemeenten. De inventarisatie is uitgevoerd als onderdeel van het plan van aanpak asbestdaken van de provincie. Doel was om een beter beeld te krijgen van de daadwerkelijke opgave, en om te bepalen waar de focus in de aanpak moet liggen. Tot nu toe waren er alleen schattingen van het aantal asbestdaken in Overijssel.

Inzicht in locatie en omvang

Inzicht in locatie en omvang van de problematiek is een belangrijke stap naar een oplossing. De inventarisatie geeft inzicht waar de asbestdaken zich bevinden. De meeste daken bevinden zich in het landelijk gebied, zo'n 10 miljoen vierkante meter. In steden ligt zo'n 1,5 miljoen vierkante meter, vooral op kleinere daken. Op bedrijfsdaken in het stedelijk gebied ligt ongeveer 0,5 miljoen vierkante meter asbestdak. In totaal gaat het om ruim 61.000 panden, 30.000 in het landelijk gebied, 30.000 in de steden en 1000 op bedrijventerreinen.

Gedeputeerde Annemieke Traag voor Milieu, Energie en Europa: "De aanwezige asbestdaken worden steeds ouder en de verwerking als gevolg van slijtage en weersinvloeden wordt steeds groter. Hierin schuilt een groot gevaar voor de volksgezondheid. Met de inventarisatie helpt de provincie gemeenten op weg om een gerichte aanpak te maken voor de verwijdering van asbestdaken. De omvang van het probleem die nu is vastgesteld, maakt de aanpak alleen maar urgenter. Overijssel loopt in Nederland voorop in de aanpak van asbestdaken. Maar de opgave is groot en de urgentie moet bij alle betrokkenen omhoog."

Schat aan informatie

De inventarisatie geeft gemeenten een schat aan informatie over de hoeveelheid en spreiding van de asbestverdachte panden. De inventarisatie geeft een nauwkeurig beeld en helpt gemeenten om sneller risicovolle situaties te herkennen, en een gerichte aanpak te maken. Zo kunnen woonwijken met veel asbestdaken worden benaderd en ondersteund bij een collectieve aanpak. Ook kan er nagedacht worden over de mogelijkheden voor ruimtelijke regelingen voor (stoppende) ondernemers in het buitengebied.

Het asbestdakenverbod

Het asbestdakenverbod gaat in per 2024. Dakeigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het vervangen van hun asbestdaken. Op korte termijn een asbestdak vervangen biedt meerdere voordelen. Nu is er nog rijkssubsidie beschikbaar voor het laten verwijderen van een asbestdak. Ook financieel en fiscaal kan het aantrekkelijk zijn om nu na te denken over dakvervangning. Richting het jaar 2024 neemt de vraag naar en prijs van sanering naar verwachting toe.

---

*Informatie: Rob Heetland, team Communicatie,
provincie Overijssel, telefoon 038 499 92 73 of bij
spoedvragen buiten kantooruren 06 18 30 00 03*

